Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 271
van **WOUTER VANBESIEN**
datum: 21 februari 2019

---

aan **KOEN VAN DEN HEUVEL**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Haven Antwerpen - Mogelijke verwerking teerzandolie

Sinds enkele maanden is de zogenaamde Delayed Coker Unit (DCU) in de ExxonMobil-raffinaderij in Antwerpen operationeel, na een lang proces waarbij het stap voor stap werd aangesloten op de verschillende raffinaderijinstallaties. Bij het bekendmaken van de plannen van deze DCU in 2014 werd een heftig maatschappelijk en politiek debat gevoerd over de mogelijke milieuconsequenties van deze installatie, met name op de mogelijkheid dat er teerzandolie zou verwerkt worden in deze nieuwe koker.

De toenmalige minister van Omgeving en Natuur stelde in de commissievergadering van 4 november 2014 het volgende:
"Er is nooit een aanvraag gebeurd om teerzandolie te verwerken. Dat staat ook niet in het besluit van de bestendige deputatie. Er is ook geen vergunning die de mogelijkheid biedt om teerzandolie te verwerken in de nieuwe installatie die wordt gebouwd. Dat staat ook niet in het milieueffectenrapport. Daar is nergens sprake van, noch in de vergunning, noch in de aanvraag. Indien men dat op een bepaald ogenblik toch zou overwegen, dan moet men een volledig nieuwe vergunning opstarten, moet men een aanvraag indienen en moet er een milieueffectenrapport worden opgesteld. Op dit moment is daar geen enkele sprake van. Dat is ook niet opgenomen in de milieuvergunning. […] Ik herhaal dat er op dit moment geen enkele mogelijkheid is voor het verwerken van teerzandolie in de nieuwe installatie in Antwerpen."

In haar antwoord op schriftelijke vraag nr. 173 van 20 november 2014 verduidelijkte de minister dit standpunt nog eens:
"Er mag dus zonder wijziging van de vergunning overeenkomstig artikel 6bis van titel I van het VLAREM geen teerzandolie in de 'Delayed Coker Unit' verwerkt worden. […] Door controles te laten uitvoeren door de afdeling Milieu-inspectie kan ik verzekeren dat er in de nieuwe installatie geen teerzandolie zal worden verwerkt."

Sinds het operationeel worden van de DCU melden verschillende bronnen evenwel een substantiële aanwezigheid van teerzandolie in deze Antwerpse installatie van ExxonMobil, met name de verwerking van teerzandolie uit Canada (onder meer Kearl en Western Canadian Select) voor verschillende projecten in de testfase. Deze teerzandolie wordt aangevoerd vanuit de haven van Rotterdam.

1. Kan de minister bevestigen dat er in Antwerpen in de DCU van ExxonMobil teerzandolie verwerkt wordt? Zo ja, op basis van welke informatie? Zo neen, kan hij uitsluiten dat in de DCU teerzandolie verwerkt wordt?

2. In welke hoeveelheden en welke blends wordt teerzandolie verwerkt in de DCU van ExxonMobil?
3. Hoe vaak en op welke data heeft de afdeling Milieu-inspectie de naleving van de milieuvoorwaarden en de bepalingen van de milieuvergunning van de raffinaderij gecontroleerd?
4. Heeft ExxonMobil ondertussen een vergunning verkregen voor het verwerken van teerzandolie? Zo ja, op welke gronden?
5. Welke andere installaties in Vlaanderen zijn technisch in staat teerzandolie te verwerken?
6. Heeft de minister indicaties dat ook hier teerzandolie wordt verwerkt?
7. Kan de minister verzekeren dat in deze andere installaties geen teerzandolie wordt verwerkt?

KOEN VAN DEN HEUVEL
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 271 van 21 februari 2019
van **WOUTER VANBESIEN**

1-2. De Delayed Coker Unit (DCU) van de ExxonMobil-raffinaderij is een installatie voor de verdere verwerking van de zware fractie die het restproduct is van het normale raffinageproces van ruwe aardolie. In de DCU-installatie wordt rechtstreeks geen ruwe aardolie verwerkt, dus ook geen teerzandolie, dat een soort van ruwe aardolie is. Alleen het residu van het voorafgaande raffinageproces wordt in de DCU verder verwerkt. Gezien er in de milieuvergunning van de ExxonMobil-raffinaderij niet gespecifieerd of gelimiteerd wordt wat de samenstelling of herkomst van de te raffineren ruwe aardolie mag zijn, mag de raffinaderij ruwe aardolie die elders gewonnen werd uit teerzandolie in principe dus wel raffineren. De aanvoer van ruwe aardolie voor de ExxonMobil-raffinaderij gebeurt via een pijplijn vanuit Rotterdam, waar aardoliën van verschillende herkomst en samenstelling gemengd worden tot zogenaamde blends gebaseerd op de marktvraag en verwerkingsmodaliteiten van de raffinaderij.

3. In 2018 werden de naleving van de milieuvoorwaarden en de bepalingen van de milieuvergunning van de ExxonMobil-raffinaderij door de afdeling Handhaving 9 maal gecontroleerd. Dit gebeurde op volgende data: 1 maart, 30 mei, 6 juni, 29 augustus, 26 september, 27 september, 26 oktober, 6 november en 8 november.

4. Er is door ExxonMobil geen wijziging van de vergunning gevraagd voor het verwerken van teerzandolie in de DCU. Bijgevolg is de DCU nog steeds alleen vergund voor het verwerken van eigen residu en geïmporteerd residu van andere installaties.

5-6. Teerzandolie zoals deze gewonnen wordt uit de Canadese teerzanden, is minder geschikt voor verwerking in conventionele raffinaderijen. De teerzanden leveren immers een vorm van koolwaterstof op, de zogenaamde zware fractie, die koolstofrijk en waterstofarm is. Omwille van deze grote hoeveelheid aan koolstofatomen is deze zware fractie niet vloeibaar bij kamertemperatuur. Teerzandolie kan dan ook alleen verwerkt worden in raffinaderijen die speciaal uitgerust zijn om de zware fractie te raffineren. Raffinage van de zware fractie vereist over het algemeen een *coking* proces. In Vlaanderen is slechts één coker vergund, met name de DCU bij ExxonMobil.

7. Zolang dit niet in de vergunning is opgenomen, kan teerzandolie niet verwerkt worden.